

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

GUIA DOCENT
Didàctica General

Curs 2011/2012

Nom de l'assignatura:	Didàctica General.
Código:	33601
Caràcter:	Formació Bàsica.
Titulació:	Grau Magisteri
Curs/Grup:	Primer curs Grup "M": segon quadrimestre. Grup "N": segon quadrimestre.
Llengua:	Valencià.
Departament:	Didàctica i Organització Escolar.
Professor :	Fco. Antonio Sevilla Golfe
Crèdits:	6
Horari:	Dilluns: 15:30 h-17:30 h; 18.00 h-20.00 h Dimecres: 15:30 h-17:30 h; 18.00 h-20.00 h
Atenció a alumnes:	Dilluns i dimecres: 20:00 h-21:00 h Dijous: 17:00 h -21:00 h
TF: e-mail:	 francisco.sevilla@uv.es

☛ **Per a què ensenyar: Propòsits.**

L'assignatura de Didàctica General a les titulacions de Grau de Mestre/a en Educació Infantil i Educació Primària té un **caràcter introductor i de formació bàsica**.

L'**objectiu bàsic** de l'assignatura Didàctica General és que els futurs mestres reflexionen sobre la importància del paper de l'educació en la configuració d'una autèntica societat democràtica, crítica i participativa. També, introduir als estudiants en el coneixement dels diversos enfocaments dels processos d'ensenyament-aprenentatge.

Els **objectius específics**:

- Coneixer de forma teòrica i pràctica les diverses maneres de concebre i realitzar la pràctica curricular (diseny, desenvolupament i innovació curricular).
- Ajudar a generar en el estudiant una opinió personal crítica sobre estos discursos per a iniciar-lo en un procés que el porte en la seua futura pràctica professional a un treball conscient de la seua complexitat i les diferents alternatives per dur-ho a terme.
- Analitzar les interrelacions entre el sistema educatiu, l'enseyança, la institució escolar i la realitat econòmica, cultural i política de l'entorn.
- Aprofundir en la idea de l'educació com acte estretament vinculat a un compromís polític i social.
- Reflexionar sobre la falsa creença del caràcter neutre de l'educació i del currículum i ajudar a establir connexió entre el currículum explícit i el currículum ocult i nul.
- Analitzar les principals experiències innovadores del S. XX a l'Educació Infantil i Primària.
- Incidir i capacitar-se en el sentit de la pregunta i el diàleg com a pràctica de creació pedagògica i tractament de controvèrsies.
- Reinterpretar situacions d'ensenyament-aprenentatge extretes de la història escolar dels propis estudiants i plantejar alternatives des dels continguts del programa.
- Adquirir i utilitzar adequadament el vocabulari i la terminologia propis d'esta disciplina i de les ciències socials en general.
- Desenvolupar la capacitat de búsqueda, selecció i utilització de fonts documentals i material bibliogràfic propis dels problemes i temàtiques a tractar, així com l' hàbit de lectura de suplementos, revistes i literatura especialitzada en educació.

☛ **Què ensenyar: Descripció dels continguts.**

BLOC I: LA DIDÀCTICA COM DISCIPLINA PEDAGÒGICA APLICADA

■ *La Pedagogia com un mode científic d'entendre l'educació. Els discursos de la "antipedagogia". Una mirada crítica a las pedagogies del segle XX: encontres i desencontres.*

■ *Cap a una definició de Didàctica. Orígens del terme i concepció actual. La Didàctica dins del marc de las Ciències de l'Educació. Didàctica general versus específiques..*

■ *Aproximació al concepte d'educació. El concepte d'educació des dels models educatius tradicionals. El concepte i les característiques de l'educació des d'un model integrador. Educació versus instrucció, adoctrinament, inculcació, ensinistrament.*

BLOC II: REPTES SOCIALS DE L'EDUCACIÓ I L'ESCOLA AL SEGLE XXI

■ *Caracterització de la societat actual.- El paper de l'escola i l'educació davant la globalització: reptes.- La naturalesa política de l'educació.- L'escola pública. Deficiències i insuficiències de l'educació actual.*

BLOC III: EL CURRÍCULUM

■ *Aproximació al significat de currículum.- Marc legislatiu i administratiu del currículum all sistema educatiu.. El currículum explícit, ocult, nul i potencial El currículum democràtic.- Enfocaments teòrics sobre el Currículum.- Components de la planificació curricular.- Nivells de concreció curricular.- Les unitats didàctiques i els projectes de treball: propostes i experiències educatives.*

■ *La planificació del currículum: els objectius o propòsits educatius; els continguts; les competències bàsiques: finalitat; els mètodes o principis d'activitat; els recursos; l'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge.*

BLOC IV: LA RELACIÓ EDUCATIVA I LA VIDA A L'AULA I AL CENTRE

■ *Els processos de relació i comunicació. El treball col.laboratiu.- La convivència i la resolució pacífica de conflictes.- L'educació afectiva-emocional.- L'educació en valors.- La tutorització de l'aprenentatge .- El desig d'aprendre i el desig d'ensenyar.*

■ *L'alumnat com a subjecte educatiu i l'atenció a la diversitat. L'aparent contradicció entre igualtat i diversitat.- Tipus de diferències i respostes: diversitat a suprimir; diversitat a respectar; diversitat a generar.- Reptes de l'escola actual davant la diversitat.*

BLOC V: LA PROFESSIÓ DOCENT

■ *Els discursos acadèmic, tècnic, humanista, pràctic, crític i postcrític.*

- a) **Classes teòriques-pràctiques:** Classes magistrals, seminaris, reflexions i debats individuals i/o col·lectius.
- b) **Treballs en grup:** Aprofundir en alguns continguts concrets del temari, reflexionar sobre alguna qüestió determinada, fomentar el treball cooperatiu i reforçar el treball individual.
- c) **Tutories individuals i/o col·lectives:** Per a coordinar i avaluar de forma continua les tasques grupals, orientar el procés d'ensenyament-aprenentatge dels estudiants, i resoldre els dubtes que es presenten.
- d) **Activitats no presencials:** Pretenen desenvolupar el treball autònom (estudi, lectura, búsqueda d'informació, reflexió individual i debat col·lectiu).

Algunes de les **propostes de treball** són les següents:

Proposta d'activitats grupals:

- A partir de la visita grupal a un centre escolar d'E. Infantil i Primària, realització i exposició a classe d'una UNITAT DIDÀCTICA que s'adapte a la realitat social i educativa del centre.
- Elaboració d'un treball sobre les diferents visions de la pedagogia i la didàctica a partir d'una revisió de les "pedagogies del segle XX": encontres i desencontres.

Proposta d'activitats individuals:

- Elaboració de un glosari de termes pedagògics y didàcticos.
- Anàlisi i exposicions orals i escrites de documents: articles, llibres, pel·lícules, documentals, etc.
- Elaboració d'un portafolis.
- Anàlisi i resolució de casos derivats de la pràctica educativa.
- Propostes d'ampliació d'activitats optatives por part dels alumnes.

☛ **Què, quan i com avaluar: Avaluació.**

Què avaluar.

Es durà a terme una **metodologia cooperativa** basada en el treball i la reflexió conjunta.

La assistència a classe és obligatòria.

L'estudiant es comprometrà a portar l'assignatura al dia i a realitzar les activitats propotes.

S'avaluarà d'acord amb els criteris que s'especifiquen més endavant.

Com avaluar.

L'avaluació dels estudiants serà continua (al llarg del procés) i tindrà, per tant, un caràcter formatiu.

Com avaluar: criteris i instruments d'avaluació.

Criteris d'avaluació:

- Assistència a classe.
- Puntualitat a l'entrega de les activitats.
- Participació activa: comentaris, reflexions, dubtes, preguntes, plantejament de solucions a problemes derivats de la pràctica...
- Precisió terminològica i conceptual del camp de la Pedagogia, en general, i de la Didàctica, en particular.
- Argumentació raonada i crítica.
- Claredat expositiva tant a nivell oral com escrit: exposició d'idees.
- Búsqueda, selecció i utilització de fonts documentals i materials bibliogràfics propis.
- Domini de coneixements de la Didàctica General.
- Aspectes formals:
  - Neteja, precisió lèxica, cura de l'ortografia i sintaxis, coherència i cohesió textual, estil.
  - Elaboració d'índexs, paginació, epígrafs, apartats, cites, notes a peu de pàgina, etc.
  - Rigor en la citació de fonts.

Instruments d'avaluació:

- Correcció de les activitats individuals i grupals.
- Seguiment periòdic del progrés dels estudiants, tant a l'aula com a les tutories individuals (entrevistes, revisió d'apunts, etc).
- Exposicions individuals i grupals.

REFERÈNCIES

- ÁLVAREZ MÉNDEZ, J.M (2008). *Evaluar para conocer, examinar para excluir*. Madrid: Morata.
- BOLÍVAR, A. (2008). *Didáctica y currículum: de la modernidad a la postmodernidad*. Málaga: Aljibe.
- CARBONELL, Jaume (coord.) (2000): *Pedagogías del siglo XX*. Barcelona, Ciss-Praxis.
- CASCANTE, C. (1995): Neoliberalismo y reformas educativas. Reflexiones para el desarrollo de teorías y prácticas de izquierda. *Revista Signos. Teoría y práctica de la educación*, nº 15, pp.42-61.
- DELORS, J. (1994). *Los pilares de la educación*. Madrid, Santillana.
- DÍAZ BARRIGA, Ángel (2009): *Pensar la didáctica*. Buenos Aires, Amorrortu.
- GIMENO, J. (2001). *Educación y convivir en una cultura global*, pp-195 Madrid: Morata.
- GÓMEZ LLORENTE, L. (2001) *Educación Pública*. Madrid: Morata.
- GUARRO PALLÁS, A. (2005). *Los procesos de cambio educativo en una sociedad compleja. Diseño, desarrollo e innovación del currículum*. Madrid: Pirámide.
- MEIRIEU, Philippe (2008): *Carta a un joven profesor*. Barcelona, Graó.
- MARTÍNEZ BONAFÉ, J. (2008): Ausencias, insuficiencias y emergencias de la escuela actual. En A. DE LA HERRÁN y J. PAREDES (Coords.): *Didáctica General*. Madrid: McGrawHill.
- POSTMAN, Neill (1999): *El fin de la Educación*. Barcelona, Octaedro.
- SALINAS, Dino (2002): *¡Mañana examen! La evaluación: entre la teoría y la práctica*. Barcelona. Graó.
- SANTOS GUERRA, M.A (2009): *La Pedagogía contra Frankenstein. Y otros textos frente al desaliento educativo*. Barcelona: Graó.
- SILVA, Tomaz Tadeu (2001). *Espacios de identidad: nuevas visiones sobre el currículum*. Barcelona, Octaedro.
- TORRES, J. (2001): *Educación en tiempos de neoliberalismo*. Madrid: Morata.
- TORRES, J. (1995). *El currículum oculto*. Madrid: Morata.
- TRILLA et al. (2009). *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*. Barcelona: Graó.
- ZAMBRANO, María (2007): *Filosofía y Educación. Manuscritos*. Málaga. Ed. Ágora